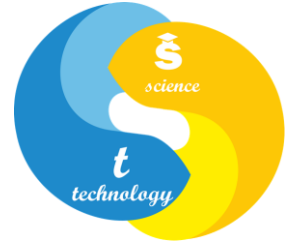

Univerza v Ljubljani

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ» ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**
Кафедра соціально-гуманітарної освіти

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Кафедра педагогіки та інноваційної освіти

UNIVERZA V LJUBLJANI (Republika Slovenija)
FILOZOFSKA FAKULTETA

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХЕРСОНОСЬКА
АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ» ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**
Кафедра теорії й методики виховання, психології та інклюзивної освіти

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
Кафедра документознавства та інформаційної діяльності

МАТЕРІАЛИ

**Шостої Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною
участю**

**«ОСОБИСТІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА»/ "PERSONALITY IN THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT
OF MODERN SOCIETY»**

м. Дніпро – м. Любляна | 21 квітня 2025 р.

УДК 37.015.311

UDC / УДК 37.015.311

O-76

ISBN 978-617-8017-57-6

DOI <https://doi.org/10.54891/978-617-8017-57-6>

*Схвалено до друку Вченою Радою Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»
від 08.05.2025 р. №8*

Редакційна колегія:

Сиченко Віктор

доктор наук з державного управління, професор, ректор комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

Безена Іван

кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри соціально-гуманітарної освіти комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

Mojca Schlamberger Brezar

dekan, prof.dr., Faculty of Arts University of Ljubljana, Slovenia

Федіна Олена

кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри соціально-гуманітарної освіти комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

Карпань Ірина

кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри соціально-гуманітарної освіти комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

Богатирьова Тетяна

старший викладач кафедри соціально-гуманітарної освіти комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

Рецензенти:

Щепова Діана	к.п.н., доцент, завідувач кафедри філософії, соціології та історії Дніпровського державного аграрно-економічного університету
Каковкіна Ольга	к.і.н., доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара
Шинкаренко В'ячеслав	к.п.н., доцент, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

O-76 «ОСОБИСТИСТЬ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА»/ "PERSONALITY IN THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF MODERN SOCIETY»: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. 21 квітня 2025 року, м. Дніпро / ред. колегія: В. Сиченко, І. Безена, Mojca Schlamberger Brezar, О. Федіна, І.Карпань, Т.Богатирьова. Дніпро-Любляна: КЗВО «ДАНО» ДОР», Україна - University of Ljubljana, Slovenia, 2025. 270 с.

Мета конференції (ДНУ «УкрІНТЕІ» реєстраційний номер: 833 від 24.12.2024 р.): здійснення комплексного наукового аналізу сучасного стану соціально-гуманітарної науки в закладах середньої та вищої освіти. Конференція щорічно проводиться в рамках науково-дослідницької теми: «ОСОБИСТИСТЬ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА»/ "PERSONALITY IN THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF MODERN SOCIETY» (ДНУ «УкрІНТЕІ», реєстраційний номер: 0123U104510 від 2023 р., посвідчення № 03 від 05.01.2024).

Участь у конференції взяли науковці, аспіранти, студенти ЗВО та науково-дослідних установ, а також учителі закладів освіти України та зарубіжжя.

Матеріали подаються в авторській редакції, відповідальність за точність викладених у публікаціях фактів несуть автори.

© КЗВО «ДАНО» ДОР»

ЗМІСТ

Вступне слово від організаційного комітету науково-практичної конференції	20
Сиченко Віктор Володимирович, вітальне слово	24
Mojca Schlamberger Brezar. EXPLORATION DES CORPUS LITTÉRAIRES À DES FINS LINGUISTIQUES ET TRADUCTIONNELS. EXEMPLE DU CONNECTEUR 'MAIS' EN FRANÇAIS ET DE SES VARIANTES TRADUCTIONNELLES EN SLOVÈNE	30
Sašo Jerše. ANGELUS NOVUS: O SEDANJI PRETEKLOSTI. – PRIHODNOSTI	32
Petra Kramberger, Irena Samide. HELENA STUPAN, GEB. TOMINŠEK (1900–1992), DIE ERSTE SLOWENISCHE ARCHÄOLOGIN UND UNIVERSITÄTSDOZENTIN FÜR NEUERE DEUTSCHE LITERATUR	34
Акименко Олена Юріївна, Куценко Роман Хакімович. ЕТИЧНІ ІМПЕРАТИВИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ: ДІАЛЕКТИКА МІЖ СВОБОДОЮ ПІЗНАННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ	37
Акименко Олена Юріївна, Бруй Ілля Володимирович. РОЛЬ АКАДМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ФОРМУВАННІ УСВІДОМЛЕНОГО ТА ВІДПОВІДАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	42
Акименко Олена Юріївна, Темчур Валерія Анатоліївна. ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ ЯК СТРАТЕГІЯ НАУКОВОГО ДИСКУРСУ: МИСТЕЦТВО ЦИТУВАННЯ	49
Алатиренко Мирослава Андріївна. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ПЕДАГОГА І УЧНІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ВИМІРІ ВІЙНИ (АБО ТРИ ДНІ З ЖИТТЯ ПЕДАГОГА)	54
Безена Іван Михайлович, Ващенко Марина Іванівна, Савич Анжеліка Вікторівна. МЕДІАОСВІТА ТА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ: ОСВІТНІ ПРОЦЕСИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ	59
Беніцький Андрій Сергійович. ОСОБЛИВОСТІ УТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ БАХМУТСЬКОГО КОЗАЦЬКОГО ПОЛКУ	67
Біліченко Олена Василівна. МЕТОДИ І ТЕХНІКИ АРТТЕРАПІЇ В РОБОТІ З ТРАВМОЮ У ДІТЕЙ	77
Богатирьова Т.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ TVL (TASK-BASED LEARNING) НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	87
Богданович М.С., Кутовий К.П. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТАВЛЕННЯ БАТЬКІВ ДО ХВОРИХ ДІТЕЙ	91
Богомаз Оксана Валеріївна, Нікітіна Ольга Олексіївна. STEAM ПІДХІД ЯК ОСНОВА МІЖПРЕДМЕТНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ПРИ РЕФОРМУВАННІ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	96
Бура Світлана Євгеніївна. ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА ПЕРШОМУ РІВНІ	101

ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Буренок Юлія Андріївна. РОЛЬ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ 105

Вознюк Лідія Володимирівна. ОСВІТНІЙ МЕНЕДЖМЕНТ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ 109

Волік Наталія Миколаївна. НАВЧАННЯ ТА РОЗВИТОК: ОСВІТНЬО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ДИСКУРС 114

Волік Наталія Миколаївна, Подгорна Тетяна Юріївна. РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ РОБОТИ З ХУДОЖНЬОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ 121

Волік Наталія Миколаївна, Райциз Ольга Іванівна. РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВИХ ІГОР НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ В ЗДО 126

Гайда Василь Ярославович. СУЧАСНІ МЕТОДИКИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ STEM-ОСВІТИ 131

Галатюк Михайло Юрійович. ЦИФРОВІ ЗАСОБИ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ 136

Гамолін Павло Володимирович. ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПУ ПАРИТЕТНИХ СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНИХ ВІДНОСИН У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА 141

Гапон Тамара Євгеніївна. РОЛЬ УРОКІВ МАТЕМАТИКИ В ФОРМУВАННІ ГНУЧКИХ НАВИЧОК (*soft skills*) У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ 146

Грицай Яна Григорівна. СТРАТЕГІЯ ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ЯК ВЕКТОР ДЛЯ УСПІШНОГО РОЗВИТКУ ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА 151

Давидченко Інна Дмитрівна. ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД ТВОРІВ ЗАРУБІЖНИХ ПИСЬМЕННИКІВ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ 155

Даценко Тетяна Олександрівна. САМОРЕФЛЕКСІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛЯ 160

Дереш Валентина Станіславівна. ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ З ЦИФРОВИМ ПОКОЛІННЯМ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ 166

Duka Ivan Oleksandrovych. PERSONALITY PSYCHOLOGY IN LITERATURE: CHARACTER ANALYSIS IN THE SCHOOL PROGRAM 170

Заржицька Еліна ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАВИЧОК ЧИТАННЯ ДИТИНИ В ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАКТИКАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ 175

Жогло Ольга Володимирівна, Перелигіна Ліна Анатоліївна. МОТИВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ 179

ПРАЦІВНИКА В СУЧАСНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ

Жолонко Тетяна Володимирівна, Дідковська Ніна Анатоліївна. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЧЕРЕЗ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	183
Івченко Олександра Максимівна. ЧОМУ ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА – ЦЕ НЕОБХІДНІСТЬ, А НЕ ПОТРЕБА?	187
Калита Любов Іванівна. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА В УМОВАХ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ: ОСОБЛИВОСТІ ТА МЕТОДИКА РОЗВИТКУ	190
Канцелярська Лариса Володимирівна. МОТИВАЦІЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	198
Карпань Ірина Семенівна, Чернікова Наталія Семенівна. ІСТОРІЇ, ЩО ЗЦІЛЮЮТЬ: СТОРІТЕЛІНГ ЯК ФОРМА ПІДТРИМКИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ В ЧАСИ ВІЙНИ	202
Курпа Anna. MASTERING A FOREIGN LANGUAGE: FROM CREATING A LANGUAGE CORE TO FLUENT SPEECH	206
Кобилянська Ольга Василівна. КОНЦЕТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ КОНЦЕПЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В РАМКАХ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ПРОЄКТУ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ»	212
Ковальчук Богдан Ігорович. ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ У ГАЛУЗІ ТРАНСПОРТУ ЯК ВИМОГА СУЧАСНОСТІ	217
Козинець Алла Іванівна, ВИКОРИСТАННЯ СТРАТЕГІЙ ОПРАЦЮВАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ	222
Кондратова Світлана Василівна. ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	227
Косухіна Олена Станіславівна, Неділько Ольга Володимирівна. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ У СТАНІ СТРЕСУ ЗУМОВЛЕНОГО ВІЙНОЮ	232
Кошарний Кирил Олександрович. ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ У КОНФЛІКТНІЙ СИТУАЦІЇ, АКЦЕНТУАЦІЙ ХАРАКТЕРУ ТА ЗАХИСНИХ МЕХАНІЗМІВ В СТУДЕНТСЬКОМУ ВІЦІ	239
Краснопольська Катерина Валеріївна. КОРЕКЦІЯ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	244
Криванич Інна Григорівна. ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СУЧАСНИЙ ПРОЦЕС ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	249
Kryvulko Oleksandr Oleksandrovych. THEORETICAL FOUNDATIONS	259

**Карпань Ірина Семенівна,
кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри соціально-гуманітарної освіти.**

Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти»

Дніпропетровської обласної ради

м. Дніпро, Україна

**Чернікова Наталія Семенівна,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри філософії, соціології та історії,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро, Україна**

ІСТОРІЇ, ЩО ЗЦІЛЮЮТЬ: СТОРІТЕЛІНГ ЯК ФОРМА ПІДТРИМКИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ В ЧАСИ ВІЙНИ

Розглядається потенціал сторітелінгу як інструменту психологічної підтримки в освітньому середовищі під час війни. Авторка аналізує, як особисті й колективні історії сприяють осмисленню травматичного досвіду, формуванню наративної ідентичності та створенню безпечного простору для живого спілкування. Особлива увага приділена актуальним викликам – віртуалізації дитячого досвіду, дефіциту емоційної взаємодії та ізоляції – що загострюються в умовах війни. Показано, що сторітелінг у школі не лише розвиває комунікативні й креативні навички, а й виконує глибоку соціально-психологічну функцію: підтримує емоційне здоров'я, сприяє співпереживанню й зціленню.

Ключові слова: сторітелінг, психологічна підтримка, наративна ідентичність, травматичний досвід, емоційна саморегуляція, спільнота, школа.

Karpan I. S., Chernikova N. S. Stories that heal: storytelling as a form of support in the educational environment in times of war. The article examines the potential of storytelling as a tool for psychological support in the educational environment during the war. The author analyzes how personal and collective stories contribute to the comprehension of traumatic experience, the formation of narrative

identity, and the creation of a safe space for live communication. Particular attention is paid to the current challenges - virtualization of childhood experience, lack of emotional interaction and isolation – that are exacerbated in times of war. It is shown that storytelling at school not only develops communication and creative skills, but also performs a deep social and psychological function: it supports emotional health, promotes empathy and healing.

Keywords: *storytelling, psychological support, narrative identity, traumatic experience, emotional self-regulation, community, school.*

У моменти глибоких криз звичний порядок світу руйнується. Людина опиняється в реальності, яка не піддається логіці, а відтак – викликає страх, тривогу, розгубленість. У таких ситуаціях природним механізмом психологічного самозахисту стає прагнення до осмислення досвіду через історію.

Не можемо не зважати й на те, що в останні роки діти та підлітки дедалі глибше занурюються у віртуальне середовище, де домінують фрагментарні образи, швидка зміна контенту й поверхнєве споживання інформації. Це призводить до розмиття меж між реальним і віртуальним, зниження здатності до глибокого емоційного переживання, втрати навичок усного спілкування та емпатії.

Війна лише посилила ці тенденції: ізоляція, переїзди, дистанційне навчання, роз'єднаність родин. Як наслідок – дефіцит безпечного живого спілкування, особливо з дорослими. Діти залишаються наодинці зі своїми тривогами, а доступні їм «історії», здебільшого в TikTok чи YouTube Shorts, не допомагають осмислити реальність, а іноді ще більше фрагментують її.

Історія надає подіям чітку структуру: початок, розвиток, кульмінація, висновок. Ця структура створює ілюзію порядку там, де панує хаос. Власна історія допомагає людині не лише описати те, що сталося, а й побачити зв'язки між подіями, мотивами, причинами. Це запускає процес когнітивної обробки травматичного досвіду, який є першим кроком до адаптації. Люди мислять у

формі оповідей. Щоб зрозуміти світ, нам потрібні історії [3].

Згідно з наративною психологією, людина формує свою ідентичність через історії, які вона розповідає про себе. Учасник освітнього процесу (дитина, педагог, батько) в ситуації війни перебудовує свою наративну ідентичність: хто я у цій новій реальності? Що мене визначає – втрата, опір, підтримка, пережите? Що залишилося незмінним? [1;2]

Мова не про відповіді, а про сам процес пошуку, який і є зціленням.

Розповідь дозволяє винести досвід назовні, тобто розділити його з іншими, бути почутим. Це важливо для зняття емоційної напруги, зменшення відчуття ізоляваності, нормалізації переживань. Крім того, обмін історіями створює спільноту, яка переживає і співпереживає, завдяки чому забезпечується підтримка одне одного.

В умовах кризи, особливо тривалої, люди часто відчують сором або вину за власні емоції – страх, гнів, розгубленість, апатію. Слухаючи або розповідаючи подібні історії, учні, вчителі та батьки розуміють: я не один, це нормально, що я так почуваюся. Це сприяє зниженню рівня тривожності, розвитку емоційної саморегуляції.

Травматичний досвід має тенденцію «застигати» всередині – у вигляді болю, відчуття безпорадності або провини. Через історію (усну, письмову, візуальну) людина виносить цей досвід назовні, вербалізує його, а відтак починає бачити як частину, але не всю, сутність своєї особистості. Таким чином зменшується внутрішнє напруження, з'являється підтримка ззовні, і людина поступово інтегрує пережите у своє життя.

Через спільне створення й обговорення історій виникає відчуття приналежності та підтримки. Це надзвичайно важливо в умовах, коли освітнє середовище виконує роль стабілізуючого соціального простору.

У такому контексті сторітелінг – особливо той, що відбувається в освітньому середовищі – виконує критично важливу функцію: повертає увагу до живого голосу, співпереживання, безпечного обговорення. Не менш значущими є можливість вибудовувати зв'язки між поколіннями, між учнями

та педагогами, відновлення смислів, що втрачаються у швидкій цифровій реальності.

Такі формати, як «історії сили», шкільні усні історії, спільні проєкти з родинної пам'яті чи локальної історії – не лише активізують пізнавальний інтерес, а й відновлюють людяність у просторі, який потребує стабільності та довіри.

Таким чином, потреба в історії під час кризи – це не просто естетичне чи культурне явище. Це фундаментальна психологічна потреба, яка дозволяє людині назвати свій біль, переосмислити свій досвід, інтегрувати його в нове життя і знайти сили рухатися далі. Сторітелінг у шкільному середовищі – не лише методика, а механізм емоційної регуляції, ідентифікації та відновлення суб'єктності особистості в умовах невизначеності та війни.

Список використаних джерел:

1. McAdams, D. P. *The Redemptive Self: Stories Americans Live By*. Oxford University Press, 2006. 400 pp.
2. Ірина Бех, Наталія Левківська, Ольга Музика. Наратив як засіб формування ідентичності особистості в умовах соціальних змін. *Психологія і суспільство*. 2021, №1, С. 8–16.
3. Ювал Ной Харарі. 21 урок для XXI століття. Переклад. Олександр Дем'янчук. Book Chef, 2022. 416 с.